

4de VERGADERING. — 19 NOVEMBER 1890.

Mededeeling van ingekomen stukken.

4de VERGADERING.

VERGADERING VAN WOENSDAG 19 NOVEMBER 1890.

(GEOPEND TE 1½ URE.)

Ingekomen: 1°. berichten van leden; 2°. eene kennisgeving van het overlijden van den heer Van Zuylen van Nyevelt; 3°. missives van den directeur van het Kabinet des Konings; 4°. Regeeringsbescheiden; 5°. boekwerken; 6°. een adres; 7°. het wetsontwerp houdende bepaling van de som, bestemd tot goedmaking der kosten van het Regentschap. — Schorsing en hervatting der vergadering. — Mededeeling van de benoeming van de rapporteurs voor bovengenoemd wetsvoorstel; eindverslag daarover uitgebracht; behandeling en aanneming van het wetsontwerp. — Scheiding der Kamer tot nadere bijeenroeping.

Voorzitter: de heer **Van Naamen van Eemnes**.

Tegenwoordig, met den Voorzitter, 39 leden, te weten de heeren:

Pyls, Blussé, Blijdenstein, Van Pallandt van Waardenburg en Neerijnen, Moolenburgh, Franssen van de Putte, Van der Breggen, Six, Viruly, Verheijen, Prins, Regout, Van Tienhoven, Van Nagell van Ampsen, Stork, Merckelbach, Smitz, Kappeyne van de Coppello, Vening Meinesz, Van Alphen, Van Swinderen, Breuning, Alberda van Ekenstein, De Bruyn, Donker, Vlieland Hein, Welt, Nysingh, Van Lier, Smits van Oijen, Van Nispen tot Pannerden, Pijnappel, Wertheim, Van Eysinga, Magnée, Bultman, Melvil van Lynden en Coenen,

en al de heeren Ministers, behalve de Ministers van Financiën en van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

De notulen van het verhandelde in de vorige vergadering worden gelezen en goedgekeurd.

De **Voorzitter** deelt mede dat zijn ingekomen:

1°. berichten van leden die verhinderd zijn de vergadering bij te wonen, als de heer Van Nispen, wegens huiselijke omstandigheden, de heer Insinger en Van Akerlaken, door ongesteldheid en de heer Muller, omdat zijne tegenwoordigheid elders vereischt wordt.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen;

2°. de volgende brief:

» 's Hage, 6 November 1890.

» Hoog Edelgestrengen Heer!

» Met diepe droefheid vervul ik den treurigen plicht U H. EG. mede te deelen dat op 4 November jl. te 's Hage overleden is, onze dierbare vader en behuwd vader mr. J. P. P. baron Van Zuylen van Nyevelt, Minister van Staat, kamer-

heer des Konings in buitengewonen dienst, lid der Eerste Kamer der Staten-Generaal.

» Overtuigd van uwe deelneming, in dit voor ons zoo treffend verlies heb ik de eer met de meeste hoogachting te zijn,

» Hoog Edelgestrengen Heer,

» Uw onderdanige en bedroefde dienaar,

» R. VAN DER BORCH VAN VERWOLDE.

» Aan den Heere Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.
te 's Hage."

De **Voorzitter**: Mijne Heeren! Wederom heeft deze Kamer een smartelijk verlies geleden door het overlijden van een hooggeschat medelid.

Had deze Kamer slechts gedurende korten tijd het voorrecht hem in haar midden te zien, ofschoon reeds bejaard was zijn ijver, was zijn geest nog altijd jeugdig en krachtig.

Gij allen herinnert u hoe goed, hoe aangenaam hij sprak, hoe beminnelijk hij was in den omgang. Zijn leven was nuttig in hooge mate voor land en voor maatschappij. Zijne gedachtenis zal daardoor steeds bij ons allen en zeker bij velen in den lande gezegend blijven.

Moge daarin voor zijne diepbedroefde betrekkingen een troost zijn, dat zijn nuttig leven nuttig geëindigd is, in de verwachting en het vertrouwen, dat hij een beter leven is ingegaan!

Er is reeds namens deze Kamer een brief van rouwbeklag aan de betrekkingen toegezonden.

3°. missives van de directeur van het Kabinet des Konings, houdende kennisgeving van de goedkeuring door den Raad van State, van

het wetsontwerp, houdende benoeming van eene Regentes; en de vijf voorstellen van wet aangenomen door de Eerste Kamer in hare zitting van 30 October 1890.

Deze missives worden voor kennisgeving aangenomen.

4°. de volgende Regeeringsbescheiden, ingezonden bij missives, als:

van het Departement van Justitie:

de verslagen van de verhooren der arbeids-enquête, gehouden in de gemeente Leiden en in Twente;

vijf ontwerpen van wet, den Koning aangeboden door de Staatscommissie, ingesteld bij Zr. Ms. besluit van 22 November 1879 n°. 26:

van het Departement van Binnenlandsche Zaken:

het Verslag der verrichtingen aangaande het armbestuur over 1888;

de Notulen van het verhandelde in de zomerezitting der Provinciale Staten en in de buitengewone Statenvergadering van Zuidholland, Overijssel en Limburg;

van het Departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid:

de herziene rivierkaart, blad n°. 16, Dordrecht;

Verslag openbare werken, 1889;

de bijlage III van het verslag van den Staat der Nederlandsche zeevisscherijen over 1889;

het Verslag van den Raad van toezicht op de spoorwegaansteden;

van het Departement van Koloniën:

Nederlandsch-Indisch Plakkaatboek, deel VII;

het rapport van den heer W. P. Groeneveldt, over het opium-monopolie in Fransch-Indo-China;

87. Bepaling van de som, bestemd tot goedmaking der kosten van het Regentschap.

een afschrift van het Koninklijk besluit van 4 November jl. n°. 160 (*Staatsblad* n°. 162), houdende afschrijving van het IIde op het Iste hoofdstuk der begrooting van uitgaven van Nederlandsch-Indië, voor het dienstjaar 1889;

van het Departement van Financiën:

de rekeningen, door de Algemeene Rekenkamer opgenomen en gesloten, van ontvang en uitgaaf over 1888, betreffende:

de algemeene rekening wegens de Staatsontvangsten en uitgaven;

de rekening van het fonds der Algemeene Landsdrukkerij;

de rekening wegens de raming van uitgaven voor door de Departementen van Oorlog en Marine gedane verstrekkingen;

de rekening wegens het fonds voor de voltooiing van het vestingstelsel;

de rekening wegens het fonds voor den aanleg van Staatsspoorwegen.

Deze stukken zullen worden geplaatst in de boekery der Kamer; de missives worden aangenomen voor kennisgeving.

5°. de volgende boekwerken:

Mémoire sur le bimétallisme international et le moyen juste de le réaliser, par Rochussen;

Bijdragen tot de geschiedenis van Borneo's Westerafdeeling door E. B. Kielstra, 2de gedeelte (Overdruk uit de Indische Gids, October 1889—November 1890.);

Over de onbetrouwbaarheid en de onvolledigheid onzer recidivisten statistiek, door H. v. d. Hoeven (Overdruk uit het Tijdschrift voor Strafrecht.);

Verslag van de 39ste algemeene vergadering der Vereeniging tot bevordering van fabrieks- en handwerksnijverheid in Nederland;

Verslag van de Nederlandsch-Indische Tramwegmaatschappij. 1889—1890;

Handelingen, met bijlagen, der buitengewone vergadering van de Algemeene Synode der Ned. Herv. kerk op 4 Februari 1890 en der 75ste gewone vergadering ten jare 1890;

Handelingen van het Genootschap van nijverheid in de provincie Groningen 1889/90;

Handelingen der Nederl. Juristen-vereeniging 1889, I en II, en 1890, I en II;

Jaarcijfers over 1889 en vorige jaren, n°. 9;

Bijdragen van het Statistisch Instituut, n°. 3, 1890;

de Kongo-vrijstaat en de handel, door een koopman;

La conférence de Bruxelles et la question de l'établissement de droits d'entrée dans le bassin conventionnel du Congo (Extrait des protocoles.);

Actes de la conférence de Bruxelles, (1889—1890);

La traité des esclaves en Afrique. Actes internationaux et Documents relatifs à la législation des pays d'Orient, recueillis pour la conférence de Bruxelles;

La traité des esclaves en Afrique. Renseignements et documents recueillis pour la conférence des Bruxelles, (1840 à 1890).

Deze boekwerken zullen worden geplaatst in de boekery der Kamer.

6°. een adres van W. Bouland, brievenbesteller te Gro-

ningen, ter verkrijging van recht in de daarbij omschreven zaak.

Dit adres zal worden gezonden aan de Commissie voor de Verzoekschriften.

6°. van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, het door haar aangenomen wetsontwerp, houdende bepaling van de som, bestemd tot goedmaking der kosten van het Regentschap.

De **Voorzitter**: Mijne Heeren! In overleg met de Centrale Afdeling, heb ik de eer voor te stellen, dit wetsontwerp onmiddellijk te verzenden naar de afdelingen, ten einde het daar te doen onderzoeken.

Dienovereenkomstig wordt besloten, de vergadering geschorst tot des namiddags te drie uren, en daarna hervat.

De **Voorzitter**: Ik heb de eer aan de Kamer mede te deelen dat de afdelingen tot rapporteurs voor het wetsontwerp houdende bepaling van de som, bestemd tot goedmaking der kosten van het Regentschap, hebben benoemd de heeren De Bruyn, Vlieland Hein, Van Tienhoven, Van Alphen en Kappeyne van de Coppello.

De Commissie van Rapporteurs is gereed met haar Eindverslag. Ik heb de eer voor te stellen om, in afwijking van art. 46 van het Reglement van Orde, het verslag te doen voorlezen en daarna onmiddellijk het wetsontwerp in behandeling te nemen.

Dienovereenkomstig wordt besloten.

Het Verslag, dat door den heer griffier wordt voorgelezen, luidt:

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot regeling van de som, bestemd tot goedmaking der kosten van het Regentschap.

Algemeen keurde men dit wetsontwerp goed.

In de verschillende afdelingen waren leden, die verklaarden met de aan de Tweede Kamer medegedeelde zienswijze der Regeering omtrent de toepassing van art. 35 der Grondwet op het tegenwoordig geval zich niet te kunnen vereenigen.

De groote meerderheid echter, zonder zich te dezen opzichte thans te willen uitlaten, begreep de verantwoordelijkheid voor deze zaak aan de Regeering te moeten overlaten en over dit onderwerp op dit oogenblik niet in beraadslaging te moeten treden.

Vastgesteld 19 November 1890.

DE BRUYN.
VLIELANDER HEIN.
VAN TIENHOVEN.
VAN ALPHEN.
KAPPEYNE VAN DE COPPELLO.

Aan de orde is de behandeling van het WETSONTWERP HOUDENDE BEPALING VAN DE SOM, BESTEMD TOT GOEDMAKING DER KOSTEN VAN HET REGENTSCAP. (87)

Het wetsontwerp wordt zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De Kamer wordt tot nadere bijeenroeping gescheiden.

AANWIJZING EENER BIJVOEGING, gedurende de beraadslaging in de Tweede Kamer der Staten-Generaal gebracht in het ontwerp van wet houdende bepaling van de som, bestemd tot goedmaking der kosten van het Regentschap.

De in de considerans aangehaalde wet is d'e van 14 November 1890 (*Staatsblad* n°. 170).